

Sokrat:

Dobro jutro Isuse! Čuo sam mnogo o tvojim velikim delima. Na svoj skroman način i ja sam filozof ovde u Atini. Rečeno mi je da poseduješ veliku mudrost i to nesumnjivo navodi skupljanje ljudi da te slede na ulicama. I ja ću to priznati ako me prosvetiš odgovorima na zagonetne probleme, sa kojima sam se snažno borio celog svog života.

Isus:

Ja sam kao ribar za ljude u svom traženju sledbenika. Ja nosim istinu o Bogu svim ljudima. Traži i naći ćeš, pitaj i biće ti odgovoreno, kucaj i biće ti otvoreno.

Sokrat:

Ima jedno osnovno pitanje koje mi je uvek najviše bilo na umu. Mada mi je uvek bilo kao nepremostiva prepreka za mene u mom traženju za istinom i smislom, siguran sam da će tvoje učenje naći da je to isuviše lako i misliti o meni kao o luckastom starcu. Uvek sam mislao da živim časno i velikodušno, ali čini mi se da sam prosto prošao kroz život čak bez znanja šta je to čast i velikodušnost. Sa svojim ograničenim shvatanjem, čini mi se često da živim, čak sa svom svojom čestinom i istinom, stvarno nije ništa značajno. Molim te reci mi kako čovek treba da živi i šta je svrha života?

Isus:

Da sluša i moli se Bogu.

Sokrat:

Kome Bogu?

Isus:

Samo je jedan Bog.

Sokrat:

O, treba da živiš ovde u Atini. Imamo njih nekoliko da izaberemo.

Isus:

Samo je jedan pravi Bog.

Sokrat:

Naravno. I koji je jedini pravi Bog?

Isus:

Pravi bog je Gospod Bog.

Sokrat:

Da, ali ko je Gospod Bog? Ili šta je on?

Isus:

On je beskrajnost protkana mudrošću, ljubavlju, saaljenjem, mirom, i milosrđem. On je tvorac raja i zemlje i svih stvari u univerzumu.

Sokrat:

Svih stvari?

Isus:

Da, svih stvari. On je svemoguć. On je gospodar i tvorac svih stvari. On je svuda prisutan - ništa se ne može dogoditi, a da on za to ne sazna unapred.

Sokrat:

Da li je stvorio bedu, ratove, smrt, bol i nesreću?

Isus:

Ne. Te stvari i sva ostala zla i tragedije dolaze od đavola, princa tame; ili od ljudskih slabosti i zle prirode. Bog su svo dobro i sloboda od zla; samo dobro može doći od Boga.

Sokrat:

I ko je pa sad taj đavo? Sigurno on mora da je bog kada je u stanju da veliku nesreću sruči na ljudski rod! Šta više, upravo si mi rekao da je samo jedan Bog. Takođe si mi rekao da sve to baš potiče od Boga; i sada mi kažeš da samo dobro dolazi od Boga i da sva zla dolaze od nekog zvanog Đavo. To mi se čini da je protivurečnost. Bojim se da je tvoja religija mnogo zamršena za ovu staru glavu da bi je razumela. Šta više ja ću biti energičan student i snažno pokušati da razumem ako mi samo pomogneš. Molim te objasni mi ko je ili šta je taj đavo i kako to da sve stvari mogu da dolaze od Boga i da opet ne dolaze od Boga?

Isus:

Đavo je pali anđeo koji je slavaljubiv. On se pobunio protiv Boga i voleo da uništi sva njegova dela.

Sokrat:

Šta je za ime Zevsa jedan anđeo?

Isus:

Jedan anđeo je jedan anđeo.

Sokrat:

Naravno, to je kao istovetnost. Sokrat je Sokrat. Ali, vidim to mi ne znači ništa, neiskusano kao što sam ja u tvojoj religiji. Iako je to tačno da tačnije ne može biti, ne odnosi se na bilo šta što ja mogu razumeti sa nečim meni poznatim.

Isus:

Anđeo je anđeo.

Sokrat:

Molim te oprosti mi za glupu neukost. Razumi da ja nemam važnost kao ti. Nikad nisam video anđela ili čuo za nekog. Rečeno mi je da si imao mnoge čudne vizije kada si 40 dana tumarao pustinjom i kada nisi jeo. Molim te, reci kako izgledaju ti anđeli?

Isus:

Oni imaju krila.

Sokrat:

Kao i komarci. Može li biti malo više određeniji?

Isus:

Oni liče na ljude samo što imaju krila.

Sokrat:

Šta još? Oni mogu da lete, pretpostavljam.

Isus:

Da, zato i služe krila.

Sokrat:

Naravno. Trebalo je da znam. Rekao si da liče na ljude. Kako se oni razlikuju od ljudi?

Isus:

Oni su mnogo bolji od ljudi, i oni nikada ne umiru.

Sokrat:

Koliko bolji od ljudi?

Isus:

Više su umešniji i mnogo su moćniji. Mnogo, mnogo, moćniji.

Sokrat:

Oni su nadljudi onda.

Isus:

Da, apsolutno!

Sokrat:

Onda su oni nadljudi i oni su besmrtni. Mi u Atini možemo zvati takva bića bogovima.

Isus:

Ne! Bog je mnogo moćniji od njih.

Sokrat:

Pa i Zevs je mnogo moćniji od svih ostalih Olimpijskih bogova, ali drugi su i dalje definisani kao, i nazivaju se Bogovima. Kako bi mogao da objasniš termin Bog?

Isus:

Bog je tvorac svega. On je svemoguć, sveznajući, svemudri i sadrži pravdu, milost, saaljavost, dobro i mir.

Sokrat:

Ti kvaliteti, međutim, nisu potrebno saglasni. Nemoguće je za osobu da bude pravedna, miroljubiva i milosrdna, sve na jednom primeru ili situaciji. Ako osoba ili neki narod zasluže kaznu po zakonu pravde, ti je moraš kazniti ili voditi rat sa njim, ali to bi onda bilo kršenje zakona o miru i milosti. Ni jedno biće ne može imati sve te kvalitete zato što su jedan drugom protivurečni; ne mogu opstati u istoj osobi u isto vreme. To je kao kad bi čoveka stavili na levoj i desnoj strani istog ugla u isto vreme, da još ostane ceo i celovit.

Isus:

Čudni su putevi Boga.

Sokrat:

Čini mi se da imaš mnogo bogova kao mi u Atini, samo ih ne zoveš tako.

Isus:

Ne! Bog je svemoćan.

Sokrat:

Onda jedina razlika je u stepenu snage?

Isus:

Ne Bog je bolji i mnogo umešnji od njih. Greh je nemoguć za njega.

Sokrat:

A šta je to greh?

Isus:

To je jedan čin nepokoravanja bogu.

Sokrat:

Iz ovoga vidim da Bog ne može da pogreši, zato što ne može da ne poslušá sebe. Ali pošto je greh za njega nemoguć, za njega nije veći uspeh da bude bezgrešan nego što je za kamen uspeh da se ne pomeri. To jedva da je stvar definicije. Šta rade, ti anđeli?

Isus:

Oni završavaju zadatke za Boga.

Sokrat:

Zašto ako je Bog svemoćan, da li mu trebaju drugi da izvršavaju zadatke za njega?

Isus:

Sviđa mu se tako.

Sokrat:

Oni su njegovi robovi, onda?

Isus:

Ne, oni ga dobrovoljno slušaju.

Sokrat:

Šta se dešava ako ne slušaju dobrovoljno da ga slušaju?

Isus:

Bilo je nekoliko anđela predvođena Satanom, đavolom, koji se pobunio protiv Boga i oni su izbačeni iz raja, na večne muke i kaznu.

Sokrat:

Šta je to raj?

Isus:

To je predivno mesto visoko na nebu. Ulice su pokrivene zlatom. Sve je mirno i prelepo tamo. Bog tamo govori i svi koji veruju u boga odlaze tamo kada umru. Čovek ima večan život tamo i data su mu krila i klanja se Bogu i sviraju harfe u večnom blaženstvu i sreći zauvek. To je svrha i cilj svih ljudskih života da odu u raj kada umru.

Sokrat:

Ta mišljenja liče na prikaz koji sam čuo dat od onih koji su jeli lotosov cvet. Ako je to bila svrha života, mogli bi prosto da budemo opijeni vinom ili drogama i osećamo se tako svo vreme, kao prosjaci i pijanci koje vidimo na drugoj strani grada?

Isus:

Biblija kaže da ne smeš da piješ vino ili jaka pića.

Sokrat:

Ako je to jedina svrha čovečjeg života, da ode u raj, zašto se jednostavno ne ubije i ode tamo?

Isus:

Ne smeš se ubiti.

Sokrat:

Ako Bog voli da čovek ode u raj, zašto je uopšte čoveka prvo smestio na zemlju? Zašto prosto nije od početka smestio čoveka u

raj? Teško mi je da poverujem da čovek sa svim njegovim sposobnostima, eljama i slo enostima bio stvoren prosto da sedi i klanja se i ulaguje i moli se. Svakako nema, niti je ikada bilo, ljudskog tlačitelja tako uobra enog i ponosnog da on eli od svojih podanika prosto da mu se klanjaju i ponizno ulaguju i da su mu ropski ponizni od svitanja do sumraka, a kamoli za sva vremena. Svakako mogu da razumem zašto je Satana leo da se pobuni protiv tako statičnog velokobrojčanog, okrutnog i dosadnog društva. Sudeći po onome što si mi do sada rekao, ja bih se morao udru iti sa Satanom u pobuni, jer iako sebe smatram skromnim čovekom, koliko je to moguće, ne mogu po celi dan da se klanjam i budem ponizan i pevati veličanje biću koje mi preti kaznom i večitom mukom ako to ne uradim.

Isus:

Gospod taj Bog je ljubomoran Bog, i ti ne smeš da imaš druge bogove osim njega.

Sokrat:

Zašto se Satana pobunio? Da li je znao da je Bog bio tako moćan kako si mi ga opisao i da će biti nesumljivo pora en?

Isus:

Satana se pobunio zato što je bio ponosan i što je leo da on gospodari rajem. On je delimično znao za Bo ije velike moći (da su bile veće od njegove sopstvene), ali leo je moć tako jako da je bio spreman na sve.

Sokrat:

Satana je onda bio svakako veoma hrabar; da se bori protiv neprijatelja koga nije mogao pobediti.

Isus:

On je bio grešan zato što se nije pokorio volji Gospodovoj.

Sokrat:

Čini mi se da je jedina razlika između Satane i Boga u stepenu snage.

Isus:

Bog je savršen; On je svemoćan, sveznajući, i bezgrešan.

Sokrat:

Naravno, prema definiciji on je bezgrešan zato što ne mo e da bude neposlušan sebi. Jedina prava razlika između njih je stepen moći. Prema tome Satana nije pogrešio ili nije grešan za pobunu protiv Boga, jedino je pogrešio što je izgubio pobunu. Jer, da je on pobedio, onda bi Bog bio grešnik: Bog bi onda bio poslušan Satani, koji bi postao od Boga i ostalih anđela, zato što on nije mogao da pogreši protiv sebe samoog. To je nepokoravanje sebi samom, i mogao je potvrditi sebi svu svoju moć. Da je Satana pobedio, on bi postao Bog, po tvojoj definiciji i zato što bi bio svemoćan i bezgrešan. Ko zna da se to i nije desilo? Prema tvom opisu Boga počinjem da sumnjam, u tom pogledu, da se to dogodilo.

Isus:

Bog je mnogo više nego gola moć i pravедnost, nemanje greha: on je beskrajna pravda, milosrđe, mir i sa aljenje i sveoprostivi. Satana je zloban, sebičan, razoran i zao.

Sokrat:

Šta se dogodilo Satani nakon izbacivanja iz raja?

Isus:

On je bačen u pakao od strane Boga gde je zlostavljan i mučen za sva vremena.

Sokrat:

Šta je to pakao i zašto je Satana ostao tamo ako je to tako bolno i neprijatno?

Isus:

Bog ga je zatvorio u pakao i nije mu bilo dozvoljeno da ode. Bog je napravio pakao kao mesto za ka njavanje Satane i svih ljudi koji ne veruju u Boga. To je jedno večno goruće podzemlje mučenja, agonije i muke; svi grešni ljudi koji nisu molili Boga za oprostaj i nisu imali vere u njega, idu tamo za sva vremena da budu mučeni od strane đavola.

Sokrat:

Ako je Bog pravedan ili milosrdan, kako mo e to da radi jednom neprijatelju koji se borio sa njim u bitci. Zašto Bog nije prosto oprostio Satani posle pobeđe kao što ljudi često rade porobljenim nacijama, pošto ih pobeđe? Čovečanstvo bi izgleda bilo mnogo milosrdnije od Boga; oni ne tretiraju pobeđene tako strašnim mukama, ni celog ivota, a kamoli za celu večnost. Zašto Bog ne poka e kvalitete koje si opisao, kao što su njegova pravda, milost, sa aljenje i opraštanje prema Satani? Nesumljivo Bo ja ratoborna priroda je u kontrastu sa tvojom definicijom termina Boga kao miroljubivog, milosrdnog i svepraštajućeg bića.

Isus:

Čudni su putevi Bo ji, njegova čuda se ispunjavaju.

Sokrat:

Ako je Satana zatvoren u paklu, kako on može da donosi kuge, tlači čovečanstvo i zašto je Bog dozvolio to ako je svemoćan i svedobar. Zašto ga nije uništio? I ovako počinjem da se čudim ovoj tački, da li bi suprotan način vladanja mogao da bio bolji?

Isus:

Bog je dozvolio Satani da bude slobodan i sprovedi mučenje i torturu nad čovečanstvom sa naredbom da kazni čoveka za njegovu grešku u rajskom vrtu.

Sokrat:

Šta je to rajski vrt?

Isus:

Kada je Bog stvorio prvog čoveka i ženu, Adama i Evu, stavio ih je u rajski vrt. Kada su bili stvoreni bili su nevini i bezgrešni. To je kakve ih je Bog napravio. Rajski vrt je bio predivni raj, snabdeven sa svim što su Adam i Eva trebali da imaju. Oni nisu morali da rade, već prosto samo da beru voće sa grana bujnih drveća. Oni su bili nevini i bez nesreće, kao deca i nisu znali ništa o čulnoj ljubavi. Imali su jedno drugo za društvo i oboje avali su i mlili se Bogu koji ih je povremeno posećivao.

Sokrat:

Zašto je Bog stvorio čovečanstvo?

Isus:

Bio je usamljen.

Sokrat:

Zašto nije naprosto napravio dodatne anđele koji bi bili više jednaki njemu, nego ta mnogo niža forma života, čovek? Može li biti da je Boleo ponizne sluge kako bi mogao da gleda dole na one koji bi ga se plašili, duboko ga poštovali i klanjali mu se?

Isus:

Budući da je on naš tvorac, mi mu dugujemo poštovanje, naklonost i pokornost.

Sokrat:

Da li je dete kriminalca predodređeno da bude poslušno svom ocu, ili da ima pravo i obavezu da sudi samo za sebe između pravog i pogrešnog? Kakav greh, kakve je to neposlušnosti čovek počinio u rajskom vrtu?

Isus:

U središtu rajskog vrta, Bog je zasadio drvo znanja i rekao Adamu i Evi da ne jedu voće sa tog drveta. Satana je došao u vrt, prurušivši se u zmiju i rekao Evi da će dobiti veliko znanje, ako pojede voćku. Satana je rekao da im je Bog kazao da ne jedu voće, plašeći se da ako to urade onda će postati veliki kao što je on. Eva je nagovorila Adama da pojede jabuku. Pošto su pojeli, oni su naučili o seksualnoj ljubavi. To je bio pravi greh.

Sokrat:

Da li je znanje zlo, da li Bog želi da ga sačuva od nas? Zašto je Bog Boleo da nam uskrati dobijanje znanja? Da li je Boleo da nas drži kao ponizne robove puzeći pod njegovim stopama? Čini mi se da mi dugujemo Satani zahvalnost i oboje avanje zbog njegove pomoći. Satana liči skoro kao titan Prometej, koji je u neposlušnosti prema drugim bogovima doneo čoveku znanje o vatri. Za tu uslugu čoveku, Prometej je kao Satana bio izložen mučenju i torturi za sva vremena. Nesumnjivo, ljudski život bi mnogo manje vredeo bez ljubavi, vatre i znanja.

Isus:

Ali Satana je slagao Evu, zato što nismo postali veliki kao Bog jedući voće. On nas je lagao prosto zato što je Boleo da uništi Boleje delo.

Sokrat:

Ako je Bog svemoguć, zašto je Satani dozvolio dolazak u vrt i zavodjenje Eve? Ako Bog nije Boleo da jedu voće, zašto je zapravo zasadio drvo u vrtu? Ako Bog nije Boleo da čovek vodi ljubav, zašto je čoveka opremio organima potrebnim za to? Ako Bog nije Boleo da čovek učini prvobitni greh, zašto je dao čoveku želju za znanjem, iskustvom, avanturom i poštenom ljubavlju?

Isus:

Bog je zasadio drvo u vrtu i dopustio Satani da dođe tamo zato što je Boleo da testira ljudski rod?

Sokrat:

Maločas si rekao da je Bog sveznajući; onda on zna sve što se dešava i pre nego što se desi. Nesumnjivo, Bog je unapred znao kako bi se čovek ponašao u svakoj situaciji.

Isus:

Bog je dao čoveku slobodnu volju. To je upravo mogućnost za čoveka da bude čestit i služi Boga, kao što čovek može da bude grešan i da ne sluša reč Boleju.

Sokrat:

Da li je znao da će čovek zgrešiti?

Isus:

Znao je da će čovek zgrešiti, ali je dozvolio čoveku slobodnu volju da bi sam odabrao.

Sokrat:

Da li je Bog mogao napraviti čoveka da ne može da zgreši? Da li je Bog mogao napraviti čoveka da ne može zgrešiti u toj naročitoj situaciji?

Isus:

Da, budući da je Bog najmoćniji on je mogao to da uradi ali nije htelo da ljudi budu prave lutke, htelo je da ljudi imaju slobodnu volju.

Sokrat:

Da li je Bog mogao stvoriti čoveka sa dve glave ili tri noge ili na neki drugi način ako je to htelo?

Isus:

Bog je mogao napraviti čoveka na svaki način kako je htelo.

Sokrat:

Da li je Bog napravio čoveka na način kako je to nameravao? Da li je nameravao da čovek ima jednu glavu, dve noge i da izgleda tačno onako kako i danas izgleda?

Isus:

Naravno; Bog je savršen i svemoćan; nije mogao napraviti grešku.

Sokrat:

Onda Bog nije napravio grešku, ali je napravio čoveka tačno onako kako je nameravao u svakom slučaju.

Isus:

Da.

Sokrat:

Onda smo Ti i Ja napravljeni tačno onako kako je Bog nameravao da budemo? I Adam i Eva su napravljeni tačno onako kako je Bog nameravao da izgledaju?

Isus:

Da, to je ono što sam rekao.

Sokrat:

Da li je sve što je deo čoveka dolazi od Boga?

Isus:

Da. Bog je gospodar i kontrolor svega.

Sokrat:

Da li je đavola neka druga sila stvorila, neki deo čoveka?

Isus:

Ne. Bog je jedini tvorac svega.

Sokrat:

Onda, ako je Bog kreirao čovekove oči, noge i misli, on je također stvorio ljudske želje; sve njegove želje, čak i njegovu želju za znanjem i seksom. Zašto je čovek zgrešio?

Isus:

On je zgrešio radi njegove slabosti i zle prirode.

Sokrat:

Da li je ljudska priroda deo čoveka, kao što su ruke i stopala deo čoveka?

Isus:

Da. Čovekova priroda je deo čoveka.

Sokrat:

Ko je stvorio čoveka?

Isus:

Bog.

Sokrat:

Ko je stvorio čovekove ruke i stopala?

Isus:

Bog.

Sokrat:

Ko je dao čoveku dve ruke i dva stopala i stvorio ih tačno onako kako izgledaju danas, kao što su to bili i u vreme Adama i Eve?

Isus:

Bog.

Sokrat:

Ko je stvorio čovekovu narav?

Isus:

Bog.

Sokrat:

Ko je dao čoveku njegovu zlu narav i slabosti? Bog je dao, zato što je to deo čoveka i to dolazi od Boga i od Boga samoga.

Isus:

Bog je dao čoveku slobodnu volju.

Sokrat:

Ko je nameravao da čovek ima dve ruke, đavo?

Isus:

Ne. Bog je nameravao da čovek ima dve ruke.

Sokrat:

Ko je nameravao da čovek ima slabosti i zlu prirodu, đavo? Ne, Bog je nameravao da čovek ima slabosti i zlu prirodu. Ako je čovečanstvo grešno ili zlo ili slabo, to je zato što je Bog stavio greh ili slabosti tamo i nameravao da tamo budu. Dopusti mi da ti ispričam drugu priču. Da li si ikada video da ptice ubijaju ribu u moru? Ko je nametnuo da ptica hvata i ubija te leteće ribe? Koga proklinjati, čoveka, kada se sam sudija optužuje?

Isus:

Čovek ima slobodnu volju. Bog ga nije naterao da zgreši. On mu je samo toliko dao mogućnost da bude čestit i grešan. Čovek ne bi bio vredan Bogu, da ga je on napravio samo kao lutku koja ne može ništa da radi osim dobra. On je voleo da čoveku pruži priliku da bude dobar ili zao, prema njegovoj sopstvenoj vrednosti i izboru.

Sokrat:

To je apsurd, da Bog kazni čoveka posle njegovog stvaranja. To je kao da Homer napiše odu o svinji i onda cepa stranice i baca ih u vatru, zato što ne voli kvalitete te životinje. Ili da najbolji skulptor napravi perfektnu statu svinje i onda je šiba za svu večnost, zato što ne voli crte te životinje.

Isus:

Bog nije stvorio čoveka sa zlom prirodom da bude predodređen da mora grešiti.

Sokrat:

Onda ko je?

Isus:

Bog je stvorio čoveka da bude nevin i prirodno dobar. Bog je stavio čoveka u Raj, baštu Edensku. On je dao čoveku slobodnu volju i dozvolio Satani da uđe u rajski vrt da testira čovečanstvo. Bog nije predodredio da će čovek zgrešiti.

Sokrat:

Ali Bog je stvorio sve što je u ovoj kombinaciji, situaciji ili okruženju. On je tačno znao kako će svaki delić reagovati sa preostalim elementima u svakoj prilici; zato što je on bi sveznajući. On je naučio da svaki element bude tačno kao što jeste, pošto je bio svemoćan i nije mogao napraviti greške. To je kao da naučnik ili doktor kombinuje nekoliko sastojaka u lek, koji iako su bezopasni po sebi, kada se kombinuju postaju smrtonosni otrov; i onda pošto ga je dao pacijentu skida svaku odgovornost sa sebe za njegovu smrt. Upravo na taj način, Bog kombinuje mnoge stvari: nevinog čoveka, drvo znanja, prelepi vrt i anđela.

Isus:

Svi su grešili i nisu se domogli slave Božije.

Sokrat:

Meni se čini da je tvoj Gospod Bog prosto napravio čoveka da gleda njegovu patnju. Taj Satanin posao, rajski vrt i slobodna volja prosto je fasada. Bog je očigledno voleo izgovor da ka njava, proganja, muči i tlači čovečanstvo. Ako je kao svemoćno sveznajuće biće, koje je sve napravilo i dozvolilo njegovim kreacijama da reaguju u svakom sličaju, on ih je zapravo namenio da čine na taj način i on je jedino odgovoran za posledice.

Isus:

Upozoravam te, Bog nije za podsmevanje. Nemoj da govoriš na taj način ili ćeš biti bačen u vatrenu peć gde ćeš škrgutati zubima, zauvek u mukama i mučenju.

Sokrat:

Mislio sam da su naši bogovi sa Olimpa jogunasti i nerazumni, ali oni liče na prava nevinašca milosrđa i strpljenja u poređenju sa tim tvojim Bogom koji te muči za sva vremena zbog onog što radiš za šta te primorava da radiš, jer je tako napravio tebe i tvoju okolinu.

Isus:

Oh, hvala Gospodu zato što je dobar ; za njegovu milost koja traje na vjek i vjekove.

Sokrat:

Zašto, ako je Bog mira i milosrđa muči ljudski rod i dozvoljava, čak ohrabruje i zahteva, krvoproliće na zemlji; i dozvoljava, čak traži od Satane da dovodi u iskušenje i muči ljudski rod; otkad si rekao da se ništa ne dešava za šta on ne zna da će se desiti, ili će se tek desiti? Jedino svemoćno biće koje zna sve i sve je napravilo, odredilo sve zato što zna način na koji će njegove kreacije reagovati.

Isus:

Bog je dao čoveku slobodnu volju zato što nije hteo da bude samo lutka. Bog nije hteo da čovek zgreši. Bog je bio veoma razočaran kada je čovek zgrešio.

Sokrat:

Nije moguće da Bog bude razočaran zato je znao čovekovu prirodu i sve ostalo što je stvorio. Pošto je svemoćan, on je nameravao da čovek zgreši. Zaista je naterao čoveka da zgreši praveći čoveka sa izvesnim strastima i slabostima.

Isus:

To što kažeš je huljenje na Boga. Bog je napravio svet i sve biljke i životinje za zadovoljstvo čoveka. Pogledaj prelepi svet oko sebe. Može li da kažeš takve stvari o Bogu posle svega što ti je dao?

Sokrat:

Ja nesumljivo ne mogu da verujem tome. Kako može Bog, koji je bio tako pokvaren, sadista i gnusan da stvori svet sa tako mnogo lepote? Šta više čovek i sa toliko zla, koliko se čini da ima u njemu, ipak u drugim prilikama pokazuje neverovatnu snagu, samopouzdanje i odanost, i stepene protivrečnih kvaliteta, milosti i pravde. Tvoj Gospod nema ni jedne od tih kvaliteta. Svakako, nikada nije bilo čoveka, ma koliko podao bio, koji može da uradi drugome čoveku ono za šta ti tvrdiš da Bog radi onima koji ga ne poštuju: muči ih za celu večnost. Bilo koji čovek, bez obzira koliko bio loš, i da je bio osakaćen, mučen ili ubijen kao Prijam čiji je ceo rod bio ubijen ili Agamemnon, koga su ubili njegova žena i njen ljubavnik bi eventualno omekšao posle godina ili vekova mučenja njegovih neprijatelja.

Isus:

Ja sam put, istina i svetlo. Niko ne dolazi Ocu osim preko mene. Veruj u mene i imaćeš večan život u raj, odrekni se mene i onda pati u večnim mukama pakla.

Sokrat:

Ako prihvatim tvoj sistem, ja ću držati stranu Satani protiv tvog Boga; čak i znajući da ću biti mrcvaren i mučen zauvek. Nepravda i pokvarenost tvog Boga je tako strašna. Čuo sam strašne glasine o ljudskom mučenju od divljaka na dalekim obalama; ali svakako čak ni oni nisu razmišljali o mučenju njihovih ptica, za svu večnost. Čuo sam zastrašujuće priče o monstrumima, kiklopima, gorgonima i meduzama, ali ti monstri su pitomi i mirni, kao jaganjci, u poređenju sa tim opisima u tvojoj knjizi Otkrovljenja. I ti mi pričaš o Gospodbožijoj miroljubivosti i sveopraštajućoj prirodi.

Isus:

Svi smo mi deca Božija. Bog je naš otac i ne želi da mi grešimo, ali nas kažnjava kada to uradimo. On je pravedan i milosrdan i samo nas šalje, njegovu decu, u Pakao, prokletstvo i večne muke kad je to naša lična greška. Kada smo grešni i pođudni posle seksa, kao Adam i Eva, on nema izbora nego da nas kazni, mučeći nas u večnoj vatri zauvek.

Sokrat:

Kažeš da smo svi Božija deca. On je pravi monstrum jer proganja svoju decu zato što imaju oči, noge i ruke koje im je On dao. Neka se više ne veruje ovom prevrtljivom zlikovcu, koji nas zbunjuje dvoslimicama, i drži obećanu reč, ali nam uništava nadu. Ne vidim svrhu, ni razlog, ni istinu, ni milost ni pravdu; ništa osim nestalne gole sile. Stvarno, ljudska bića, sa svim njihovim prohtevima, sebičnostima i slabostima izgleda da nisu više od ovih kvaliteta nego tvoj Bog. Tvoj Bog je demonski, sadistički i psihopatski zao duh.

Isus:

Mi smo prosto samo ljudi i ne možemo razumeti beskrajne misterije o Bogu. Naša je dužnost da budemo iskreni i da verujemo i da ga sledimo. Nije naše da se pitamo zašto, nego da radimo i umremo.

Sokrat:

Nije razlog, zašto? Ali zašto su nam dati umovi? Kako da odredimo kako da živimo i šta je svrha života? Šta mi radimo diskutujući upravo sad? Zašto si propovedao ljudima ceo svoj život? Zašto si rizikovao ceo svoj život ne pokoravajući se naredbi Rimljana?

Isus:

Verom ćemo se spasiti, da ne bi svaki čovek postao hvalisav.

Sokrat:

Vera. Šta podrazumevaš pod tim vera?

Isus:

Mi moramo verovati bez traženja dokaza. Ne smemo biti neverni tome. Ako verujemo u Boga biće nam vraćeno za sva naša iskušenja i muke, hiljadustruko kada dođemo u raj.

Sokrat:

Každaš da moramo verovati šta god da nam je rečeno, bez ispitivanja ili istraganja. Trebamo biti lakoverni? Ako to prihvatim, ja onda trebam davati svoj novac svakom čoveku na ulici koji mi obeća da će mi vratiti hiljadustruko. Ja bih bio budala da tako uradim i kao što ti kažeš. I evo tebe, ne traži mi da dajem više novca, već da posvetim ceo svoj život jednom poduhvatu, jednom cilju, jednoj svrsi, a da nikad ne razmatram vrednost poduhvata. Lopovi traže moje pare preteći mom životu. Ti tražiš moj život preteći mi mučenjima i obećavajući mi raj. Ja nisam pokoran i lakoverana budala da budem vođen kud god mi je rečeno praznim obećanjima i pretnjama.

Isus:

Krotki će naslediti Zemlju.

Sokrat:

Krotki su poklani i napravljeni robovima kao žene i deca pobeđenih naroda.

Isus:

Ne smeš sumnjati u Boga.

Sokrat:

Nikad nisam sreo tog gospodina i prema tome ne mogu da sumnjam u njega. Ja pitam tebe koji tvrdiš da ga zastupaš, da odrediš šta ili ne to zaista činiš.

Isus:

Mi moramo verovati Bibliji, Svetom pismu, u reč Božiju; sa verom bez očekivanja da možda razumeti bez traženja dokaza.

Sokrat:

Nemoguće je za čoveka da ne bira. Ti si svestan da postoji nekoliko religija na svetu? Ako verujemo verom, mi ćemo ih prihvatiti sve; ipak sve su one različite i to bi bilo nemoguće. To bi bilo kao verovati da je zemlja bila okrugla i ravna u isto vreme. Svakako ti ne praktikuješ to što propovedaš; tada bi verovao da su jevrejska religija i Stari zavet bili u pravu i ti ne bi pokrenuo ovu novu jeretičku religiju kao svoju. Ili juče, kada su te atinski sveštenici opomenuli na ulici da prestaneš propovedanje svoje jeresi; ti ćeš poverovati u grčku religiju Olimpiskih Bogova zato što je to bila prva i ti ćeš verovati verom zato što su ti rekli da je to istina.

Isus:

Verom smo spašeni da ne bi bilo koji čovek postao razmetljiv.

Sokrat:

Dopusti da ti dam specifičan primer. Pretpostavi da mi je proročica iz Delfa rekla da je izvesna osoba bila kriva silujući i ubivši mi ženu i da ja treba da ga ubijem ili će on mene ubiti; plašeći se da ću ja otkriti njegov zločin i da ću ga ubiti; i ti mi kažeš ne ubij. Kažeš mi da moram da verujem verom šta god mi je rečeno. Prateći tvoju zapovest, moram da ubijem čoveka zato što je takva moja sudbina po proročanstvu iz Delfa. Prema tome, ne mogu da verujem u oba, proročicu iz Delfa i Gospoda Boga. Dakle, nemoguće mi je da verujem u bilo šta samo verom. Postoji jedan intelektualni izbor da smo ti i ja i svi ljudi napravljeni, dobrovoljno ili ne, prema onome u šta verujemo. Šta ćeš radije da uradiš: napraviti izbor misleći, diskutujući i razmatrajući, i razmatrajući sve aspekte problema ili slepo se odreći toga da je svaki izbor neophodan? Taj izbor je najvažniji u čovekovom životu zato što je to odgovor na pitanje šta je svrha života, određujući ceo pravac ljudskog života. Ako čovek upravlja svaki svoj pokret njegovom religijom, kao što ti zastupaš, onda svakako, mora staviti veliku količinu misli unutar svog izbora religije. Dozvoli da ti pričam priču: ako ideš iz jednog u drugi grad, na nekoj dužnosti koja obuhvata ceo tvoj život, zar ne bi bilo pametno razmotriti sve puteve, bilo da su neki od njih prepuni razbojnika, bilo da ima bližeg ili sigurnijeg grada da odeš, ili zbilja, bilo da uopšte nema grada?

Isus:

Ako ti iskreno pokažeš da saznaš istinu o Bogu, stvaranju i svrsi života, tu je veoma prost način da otkriješ istinu. Sve što treba da uradiš je da pitaš Boga da uđe u tvoje srce. Ako iskreno pokažeš da saznaš istinu o Bogu, Sveti duh će doći u tvoje biće i ti ćeš postati jedno sa Bogom. U tom trenutku, dobićeš nebesko znanje i mir; i kada umreš, ti ćeš otići u raj i živeti zauvek u sreći zadovoljstvu.

Sokrat:

Uđim da saznam istinu. Šta to tačno treba da uradim i kađem, da povećam to znanje i mudrost? Kako da mu se obratim?

Isus:

Kađi: Gospode dođi u moje srce i daj mi mudrost da razumem istinu.

Sokrat:

Ti kađeš da ću prostim ponavljanjem toga dobiti znanje o svrsi ĳivota.

Isus:

Da. Gospod kađe: Trađi i naućićeš. Pitaj i biće ti odgovoreno. Kucaj i biće ti otvoreno. Bog je obećao da će dati i pokazati istinu, svakom ko pita.

Sokrat:

Gospode, uđi u moje srce i daj mi mudrost da razumem istinu.

Isus:

Eto, vidiš, sada zahvali Bogu zato što ti je dao većni ĳivot.

Sokrat:

Ništa se nije dogodilo. Znam o svrsi ĳivota ništa više nego što sam znao pre toga.

Isus:

Onda ti nisi iskren. Ti nisi stvarno pođleo da Bog uđe u tvoje srce i pokađe ti istinu. Nisi imao vere da će doći u tvoje srce.

Sokrat:

Uistinu, pođleo sam da saznam istinu. Posvetio sam ceo svoj ĳivot proućavajući filozofiju i razum. Više od ĳivota samog pođleo sam da naućim svrhu ĳivota. To je jedan odgovor koji sam trađio od kada sam prvi put ugledao Sunce. Sem ako ga ne nađem, ja ću ga još uvek trađiti do svoje smrti. Mođda me nije ćuo, da ga pitam ponovo glasnije?

Isus:

Dođiveo si neuspeh da nađeš odgovor zato što nisi imao vere. Ako neko ima zrnce vere on mođe pomerati planine i sve što pođeli to će mu se i dogoditi.

Sokrat:

To je nemoguće. Da li su neki od ljudi koji te slede danas ikada imali rođake ili prijatelje koji su bolesni i koji umiru? Svakako da ih imaju; i svakako ako su dobri hrišćanski narod oni su pođleli da rođaci ili prijatelji ne budu bolesni ili da ne umru, nego da budu zdraviji i srećni ponovo. Svakako niko neće biti glup da kađe da mu nikad nije umro prijatelj. Svakako niko neće biti tako bezosećajan da kađe da nikada nije pođleo da mu prijatelj ĳivi. Prema tome, iz toga sledi da ni jedan hrišćanin u svim vekovima ikada nije imao vere u Boga; ili da je Bog lagao.

Isus:

Gospod daje i Gospod uzima, neka je blagosloveno ime Gospodovo.

Sokrat:

Isprićaću ti priću da dokađem da nikada nije bilo hrišćana ili Jevreja koji je imao veru; i da dokađem da je Bog slagao kada je obećao da će ući u ćovekovo srce i da će ga naućiti svrsi ĳivota. Prvo, da li je Pakao gori nego Isus?

Isus:

Da, svakako.

Sokrat:

I zar nisi rekao svi ljudi su grešnici i da su ostali bez slave Bođje?

Isus:

Da.

Sokrat:

Svi Hrišćani ili Jevreji, koji imaju vere, veruju da će otići u Pakao ako zgreše. Dopusti da ti predstavim tu priću. Svaki Hrišćanin je kao ćovek koji stoji na vrhu litice: on zna ako ućini greh on će pasti u svoju smrt, ili još gore, u većne muke. Ti si rekao da je Pakao gori nego bilo koja zemljaska nesreća. Nema veze koliko je teška njegova zemaljska nesreća ili njegove elje, nema ćoveka koji je bio verni hrišćanin, a koji bi poćinio greh, to jest, skok sa litice u većne muke. Rekao si da su svi ljudi, ukljućujući verne Hrišćane i Jevreje, grešnici. Sledi da ni jedan Hrišćanin ili Jevrej od poćetka vremena, nije ikada stvarno verovao da će otići u Pakao. Zato što ako bi verovali u to oni ne bi zgrešili, oni ne bi skoćili sa litice ako veruju da ih Pakao i većne muke oćekuju dole. Svi ljudi koji skoće sa litice, svi ti ljudi zgreše. Prema tome niko u svim ovim vekovima niko nije stvarno verovao u tebe. Sledi da Bog nije ušao u njihova srca, kada su mu to trađili; Bog nije ušao u njihova srca ništa više nego što je u moje pre nekoliko trenutka. Prema tome, Bog nema prava da ih kađnjava ili da ih pošalje u Pakao. Prema tome tvoj Bog nije Bog.

Isus:

Pogledaj u svet oko sebe. Zar to ne pokazuje da Bog postoji? Vidi prelepu izdašnu prirodu koja te čini jačim i zdravijim, i obezbeđuje te Suncem i toplotom, i šumama i poljima za hranu. Zar ne bi trebalo obavati Boga za sve što je učinio za tebe?

Sokrat:

Znam da je priroda sveobdarna i sveizdašna, ali čije zrno grada je slomilo moje prozore?

Isus:

Prosto, zato što postoji neko zlo na svetu, ne negira se dobro: Ti moraš da zahvališ Bogu za to. Bog mora postojati zbog toga, odakle je nastao svet ako ga on nije stvorio?

Sokrat:

Ne mora da znači da je baš tvoj Bog stvorio svet: postoje hiljade drugih propovednika koji tvrde da je baš njihov Bog to uradio. Upravo zato što nemam odgovor ne znači da moram prihvatiti tvoj bez ispitivanja. Mogu upravo logički negirati da ti veruješ da je Zevs stvorio svet. Čak, ako se slo im da je Bog stvorio svet, to je kraj definisanja kvaliteta Boga i mi ne možemo logički nastaviti od toga do pretpostavke da su druga gledišta tvoje definicije Boga tačne.

Isus:

Čekaj, ne odlazi! Moraš spasiti svoju dušu od večnog prokletstva. Prihvati Boga u svom srcu. Neću otići dok mi ne kažeš da.

Sokrat:

Da. To su samo prazne misli jednog starca. Verovatno si u pravu, kad te toliko ljudi sledi. Iako sam ja, jedan dosadan starac, da rezon i filozofiju stavlja iznad glasova većine.

Isus:

Zahvali Bogu što ti je dao večni život.

- Sokrat je već otišao -

Naziv originala:
Socrates Meets Jesus
1997, Prometheus, USA
Prevod : Vučko
Korekcija : Bora Đ i Dear
Rasonalistički Buklet Broj 1
RGJ 1999

